

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru no. 23597/11

İbrahim CAN / Türkiye

Başkan,

Ksenija Turković,

Yargıçlar,

Jon Fridrik Kjølbro,

Georges Ravarani,

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı* Abel Campos'un katılımıyla 15 Mart 2016 tarihinde Komite halinde toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm), 5 Nisan 2011 tarihinde yapılan yukarıdaki başvuruyu göz önünde bulundurarak, yapılan müzakerelerin ardından aşağıdaki şekilde karar vermiştir.

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2016. Bu gayriresmi çeviri, Adalet Bakanlığı, Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, İnsan Hakları Daire Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, İnsan Hakları Daire Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

OLAYLAR

1. Başvuran İbrahim Can 1965 doğumlu bir Alman vatandaşı olup, Köln'de ikamet etmektedir. Başvuran, Mahkeme önünde, İstanbul Barosuna kayıtlı Avukat H. Sığınak tarafından temsil edilmiştir.

2. Dava konusu olaylar, başvuran tarafından ibraz edildiği şekliyle, aşağıdaki gibi özetlenebilir.

3. Başvuranın partneri A.Y., 15 Temmuz 2008 tarihinde, iddiaya göre cinsel eğilimi nedeniyle babası tarafından vurularak öldürülmüştür. Baba hakkında Üsküdar Ağır Ceza Mahkemesinde cinayet suçundan ceza davası açılmıştır. Başvuran, A.Y.'nin nişanlısı olduğunu ileri sürerek, ceza yargılamalarına müdahil taraf olarak katılmak için izin talebinde bulunmuştur. Başvuran bu bağlamda, Alman vatandaşı olduğunu ve Alman hukuku uyarınca eşcinsel evliliğin yasal olduğunu belirtmiştir. Ağır ceza mahkemesi, 25 Kasım 2010 tarihinde, başvuranın iddia edilen suçun mağduru olmaması sebebiyle talebi reddetmiştir.

ŞİKÂYETLER

4. Başvuran, Sözleşme'nin 6. maddesi uyarınca, partnerinin öldürülmesine ilişkin ceza davasına müdahil taraf olarak katılmasına izin verilmemesi nedeniyle şikâyette bulunmuştur. Başvuran ayrıca, Sözleşme'nin 14. maddesine dayanarak, cinsel eğilimi nedeniyle ayrımcılığa maruz kaldığını iddia etmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

5. Başvuran, Sözleşme'nin 6. maddesine dayanarak, ceza davasına müdahil taraf olarak katılma talebinin ağır ceza mahkemesi tarafından reddedildiğini belirterek şikâyette bulunmuştur.

6. Mahkeme, başvuran tarafından talep edildiği üzere, Sözleşme'nin "şahsi intikam" veya *actio popularis* (toplumun yararı gözetilerek üçüncü bir şahıs tarafından açılan dava) hakkı sağlamadığını yinelemiştir. Bu nedenle, üçüncü kişilerin ceza gerektiren bir suç nedeniyle soruşturulmasını veya cezalandırılmasını isteme hakkı bağımsız olarak ileri sürülemez: söz konusu hak, sembolik bir tazminat elde etme veya "iyi itibar" sahibi olma hakkı gibi medeni bir hakkın korunması amacıyla bile olsa, mağdurun iç hukukta hukuk davası açma hakkını kullanmasıyla yakından ilişkili olmalıdır (bk. *Perez / Fransa* [BD], no. 47287/99, § 70, AİHM 2004-I). Bu nedenle, bir ceza davasında müdahil taraf şikâyeti, sadece üçüncü tarafın yargılamaların sonunda tazminat elde edebilme imkanına sahip olması durumunda Sözleşme'nin 6 § 1 maddesi kapsamına girebilir. Mahkeme bu noktada, Türk mevzuatı uyarınca, Ceza Muhakemesi Kanununun bu tür yargılamalarda tazminat talebine izin vermediğini kaydetmiştir (bk. *Beyazgül / Türkiye*, n° 27849/03, §§ 36 ve 39, 22 Eylül 2009). Sonuç olarak, 6. madde hukuk yönünden de somut davada uygulanamaz.

7. Mahkeme bu nedenle, başvurunun bu kısmının Sözleşme hükümleriyle *konu bakımından* bağdaşmadığına ve Sözleşme'nin 35 § 3 ve 4 hükümleri uyarınca reddedilmesi gerektiğine karar vermiştir.

8. 14. madde kapsamındaki şikâyetle ilgili olarak, başvuran cinsel eğilimi nedeniyle ayrımcılığa maruz kaldığını iddia etmiştir. Sözleşme'nin 14. maddesinin özerk olmadığı ve Sözleşme'nin 6. maddesi kapsamında ileri sürülen şikâyetin Sözleşme ile *konu bakımından* bağdaşmadığı yönündeki karar dikkate alındığında, Mahkeme 14. maddenin somut davaya uygulanamayacağı kanısındadır (bk. *Gratzinger ve Gratzingerova / Çek Cumhuriyeti* (k.k.), no. 39794/98, §§68, 76, AİHM 2002-VII, ve *Woźny / Polonya* (k.k.), no. 70720/11, § 60, 15 Aralık 2015). Dolayısıyla, başvurunun bu kısmı da Sözleşme'nin 35 §§ 3 ve 4 maddesi uyarınca Sözleşme hükümleriyle bağdaşmadığından kabul edilemez olarak beyan edilmelidir.

Bu gerekçelerle, Mahkeme, oy birliđiyle,

Başvurunun kabul edilemez olarak beyan edilmesine *karar vermiştir*.

İşbu karar İngilizce olarak tanzim edilmiş ve 7 Nisan 2016 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Abel Campos
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Ksenija Turković
Başkan